

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An ex consuetudine excusari à residentia chori possis, & distributiones
lucrari. §. 12

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

6 Supradicta doctrina aliquas patitur limitationes: Prima nisi causa virgens sit, neque cogitata per Canones, & Pontifex facile Consilii non potest. Tunc enim poterit Episcopus ex consensu Capituli aliquid statueri contra Canones, debere tamen in ipso statuto causam eius exprimere. Sic Abbas in *cap. fin. de consuetud. num. 10.* Felinus *cap. Quod super his, de maiorib. ex obed. num. 4. cap. 1. num. 49. de consuetud. Prax. noua Episcop. cap. 2. num. 7. vers. primo, quos allegat Barboza 3. part. allegat. 93. num. 3.* Verum hoc non tam vocari debet statutum, quam dispensatio. Secundo, si dubium sit. An illa concessio, & exemptio, facta per statutum comprehendatur sub ea, quae fit à iure? Tunc enim potest statutum fieri, quia est quasi iuris declaratio. Sic relato Philippo, Probo. Felino, Hozeda, & aliis docet Barboza *sup. dict. num. 3. in fin.* Ex qua doctrina dici potest, primò valere statutum de iubilatione post inuentibus quadraginta annis factum. Quia dubium est. an illa aetate valeat assistere; Secundo, valere statutum emittens prebendiarum distributiones quotidianas tempore vacationis, cum prebenda non habeat alios fructus. Quia dubium est, an tunc sub nomine fructuum illae distributiones comprehendantur. Tertio, si statutum confirmatum sit à Sede Apostolica valet. Quia tunc non valet ratione statutis, sed ex Pontificae confirmatione. Sic refert doctissimus Nicolaus Garzia *decisum p. de benef. cap. 2. num. 167. & 214. & sequentibus Barboza 3. p. allegat. 53. n. 116.* Debet tamen statutum esse confirmatum ex certa scientia, & cum causae cognitione, neque sufficere confirmari in forma communi, vt multis exornat Garzia *sup. à num. 21.*

§. XII.

An ex consuetudine excusari à residentia possis, & distributiones lucrari.

- 1 Sublata est per Concilium consuetudo absentis, ultra tres menses, si iustitias habet. An extendatur ad conuentionem immemorialem.
- 2 Si post Concilium ex causa rationabili introducta sit consuetudo absentis, ultra tres menses, valida est.
- 3 Consuetudo, quae viget in aliquibus Ecclesiis absentia per quatuor menses, reuocanda est legitima.
- 4 Si consuetudo introducta sit lucranda distributiones praesumi debet honesta.
- 5 Potest hoc consuetudo extendi ad seruantes Episcopo, studentes, accentes, &c.
- 6 Introduci potest consuetudine, vt Canonici tempore diuinorum Missarum in eadem Ecclesia celebrantes lucrarentur distributiones.
- 7 Idem extra di potest ad confessiones audendas.
- 8 Idem iuris est de occasione exgrinationis alicuius insignis.
- 9 Valet consuetudo concedens tibi unam absentiam ea quae quadraginta annos inuenerunt in celesti.
- 10 Valet consuetudo concedens tot distributiones interuentibus matutinis horis, & aliis.
- 11 Potest consuetudine introduci, vt chori obligationi satisfacias, si per alium assistas.
- 12 Idem iuris est de consuetudine, vt vnus pro alio suppleat.
- 13 Obtineri consuetudinem potest, vt fructus primi anni dentur hereditibus defuncti.
- 14 Consuetudine obtineri potest, nullam esse obligationem interuentibus matutinis.
- 15 Consuetudine firmari potest, consecutio grossae ex assistentia vnus hora singulis diebus, vel ex assistentia aliquorum dierum singulis annis.
- 16 Sufficere debet consuetudo concedens duos, vel tres dies iubilationis redemptibus ex aliquo negotio.
- 17 Quid seculis consuetudine faciendum est.
- 18 Consuetudo assumenda singulis hebdomadibus vnus, vel dimidium diem recreationis praesentibus barbae, non satis mihi probatur.
- 19 E contra verò introduci potest consuetudo non lucranda distributiones assistendo choro, si fructibus compensetur assistentia, secus e contra.
- 20 Valet consuetudo, qua cauetur, ne lucratur distributiones infirmis, qui extra locum, in quo est Ecclesia existit, vel demoregreditur, & non ad Ecclesiam.
- 21 Distributiones relictae ex testatorum voluntate interuentibus officis, nulla consuetudine introduci potest, vt dentur aliis.

Pro certo habendum est sublata esse à Concilio *sess. 24. cap. 12.* Omnem consuetudinem, quae beneficiatis ultra tres menses absentiam à choro permittebat, & distributiones concedebat. Sic ex variis decisionibus comprobatur Garzia 3. p. de benef. cap. 2. à n. 197. Aloysius Riccius *praxi. resol. 392. n. 2.* Barboza 3. p. de presertim Episcop. allegat. 53. num. 11. & 116. Qui ex supradictis declarationibus extendunt ad consuetudinem

immemoriam. Quod tamen difficultate non caret. Nam absentia ultra tres menses, cum per se turpis, & inhonesta non sit, non censetur reuocari, si consuetudine immemorialis firmata sit. Quia consuetudo immemorialis non tollitur per clausulam generalem, & vniuersalem reuocantem omnem consuetudinem, sed requiritur, vt illius fuerit facta expressa mentio. Flor. Var. lib. 2. q. 10. n. 44. Manuel Rodriguez *Reu. q. rem. 1. q. 9. art. 5. ad finem.* Gonzalez ad reg. 8. *Cancell. 2. l. 3. n. 2.* & a ij relati à Garzia 3. p. de benef. c. 2. n. 190. cum autem à Concilio expressè dictum non sit, non obstantibus quibuscumque statutis, & consuetudinibus etiam immemorialis, sed solum dictum sit, non obstantibus quibuscumque statutis, & consuetudinibus, &c. fitur consuetudinem immemoriam sublata non est, & fauet ratio. Quia consuetudo immemorialis praesumitur ex foundatione, vel privilegio, aliòve simili titulo procedere, sed reuocatio consuetudine non censetur reuocare privilegia, & fundationem. Ergo neque immemoriam consuetudinem, & ita in praesenti docet Menoch. *conf. 90. n. 65. & cons. 402. n. 9.* Carol. Macig. *de her. can. q. 65. n. 9.* & probab. se reputat Bonac. *disp. 2. q. 5. p. 6. vers. n. 6. verum.* Puteus *dec. 52. & 205.* Ex qua ratione forte oritur id, quod video ferè in omnibus Ecclesiis Hispaniae obseruari, dignitates possidentes non obligari ad residentiam. Contendunt enim sic habere praescriptum ex consuetudine immemorialis, cui Concilium obligans dignitates ad residendum, non videtur derogare voluisse.

2 Ceterum quidquid sit de consuetudine ante Concilium, at si post Concilium introducta sit consuetudo lucranda distributiones tempore recreationis vel alio, quo à residentia es legitime excusatus: item si sit introducta consuetudo vacationis maioris, quam ultra tres menses. Si haec, inquam consuetudo ex honesta rationabilique causa fiat, valida erit, ex cap. fin. Sic plurius firmat Couar. 3. *var. cap. 13. num. 6.* Garzia 3. p. de benef. *cap. 2. num. 348.* Riccius *decis. 498. num. 2.* Valquez 2. de benef. *cap. 4. §. 3. dub. 1.* Bonacina *disp. 2. de her. can. quest. 5. p. 6. num. 4.* Carol. Macig. *cap. 7. 1. num. 41.* & alij apud ipsos. Quare tota difficultas est in inuestigando, an consuetudo sit legitime praescripta, hoc est ex causa honesta, & rationabili, & cum reliquis conditionibus ad consuetudinem requisitis. Regulariter autem ita praesumendum est, si praesentibus videntibus, & non contradicentibus obseruetur. Vt autem haec clarior innotescant, placet subiungere aliquos casus, ex quibus hoc cognosci potest, & in quibus solet praebendatis absentia permitti, & distributiones concedi.

3 Primò, in multis Ecclesiis permittitur ex consuetudine praebendatis quatuor menses abesse à choro. Quia forte ad strictiorem residentiam reliquis anni partibus obligantur; & quia iudicatum est in illa Ecclesia sic conuenire praebendatis ad sua negotia componenda, & ad excutiendum tedium, animique relaxandum, & ob alias causas honestas, quae excogitari possunt: ac proinde censenda est talis consuetudo licita, & valida. Neque enim negari potest hoc ex privilegio licere. Sed quidquid ex privilegio licet, licet etiam ex consuetudine legitime introducta, Ergo

4 Secundo, solet permitti, & valde tempore recreationis distributiones quotidianas lucrari. Si enim tempore recreationis fructus beneficii conceduntur, iuxta Trident. *sess. 24. cap. 12. de Reformatione.* etiam distributiones quotidianae poterunt ex consuetudine concedi, cum distributiones quotidianae ex fructibus beneficii fuerint extractae. Item, quia eadem causa, quae ad concedendos fructus valet, valere potest ad concedendas distributiones. Si enim fructus conceduntur, vt sic privilegiati maiori cum alacritate, specialique seruire, elapso recreationis tempore officium diuinum persoluat, si ultra fructus etiam conceduntur distributiones, efficacius incitabuntur. Sic docet Couar. 3. *var. cap. 13. n. 5.* Zenedo *in collect. ad ius Canonicum 3. p. collect. 15. n. 7.* Monca 2. p. *quast. 11. n. 54.* Caro Macig. *de distributione. c. 45. n. 21.* & probabile reputat Bonac. *disp. 6. quest. 5. part. 6. n. 6.* & alij relati à Garzia 3. p. *cap. 2. n. 248.* Neque obstat sacra Congregationem declarasse Canonicos non posse, vt iustitiam consuetudinis, etiam immemorialis sui quotidianae distributionis, illis tribus mensibus, quibus à Concilio permittitur abesse. Sic decisum refert Garzia 3. p. *c. 2. n. 249.* Azor. 1. lib. 7. *cap. 7. quaest. 6.* Torres *de Relic. de her. canon. c. 1. r. vers. o. d. sp. 4. §. 5.* & Bonacina *supra.* Non inquam obstat, quia debet intelligi non posse Canonicos vt cuiuslibet consuetudinis Concilio antecedentis, & absque rationabili causa introducta percipere distributiones, secus verò de consuetudine quadragena post Concilium, & ex legitima causa introducta.

5 Tertio valet consuetudo legitime praescripta percipiendi non solum fructus, sed etiam distributiones per eos, qui Episcopo, vt Pontifici inserviunt, studijs dant operam, suam iurisdictionem vsuant, & qui alijs negotijs occupantur, ob quae absentia cum acquisitione fructuum permittitur. Quia honestati potest ex eadem causa, qua honestatur fructuum concessio. Sic Couar. 3. *var. cap. 13. n. 6.* Hozeda *de incompatibilitate benef. 1. part. cap. 17. num. 10.* Bonacina *disp. 2. de her. can. quest. 5. p. 6. num. 19.* Garzia 3. p. *cap. 2. 332. & 348.* A ex Monca 2. p. *quast. 12. num. 42.* Giann. *disc. pr. for. cap. 166. n. 19.*

6 Quarto, consuetudine firmari potest, vt omnes Canonici tempore diuinorum officiorum Missam in eadem Ecclesia celebrantes

LIBRARY
TOM. II

rebrantes, siue illam celebrant ex mandato superioris, siue ex deuotione, reputentur choro interessentes, & distributiones lucentur. Quia adesse potest legitima causa talis introductionis, videlicet vt præbendari ad celebrandum accedat sciens plura ibi esse facticia. Cedit ergo talis consuetudo in Ecclesia speciale honorem, & splendorem, præcipue cum ex illa debito seruitio non fraudatur Ecclesia, hoc enim semper præ oculis habendum est; neque ulla consuetudo huic seruitio derogans est permittenda. Sic Garzia alios referens 3. p. de benef. cap. 2. n. 401. Exclusa verò consuetudine, neque fructus, neque distributiones lucentur, nisi iusti fuerint à superiore, vt ex declaratione sacre Congregationis comprobatur Garzia supra, & aliis pluribus relictis. Bonacin. disp. 2. quæst. 5. p. 3. §. 4.

7 Quinto, idem dicendum est ob eandem rationem de Canonicis confessiones audientibus. Reputari possunt ex consuetudine choro interessentes, & non solum fructus, sed etiam distributiones lucentur. Garzia supra, vbi ex directorio Ecclesiasticæ disciplina. tit. de resident. num. 6 hæc verba refert. Similiter eos qui vel sacrificant, vel audiunt confessiones, ipsa hora qua hæc faciunt pro presentibus habendos esse determinamus modo tamen ad principales horas iuxta Ecclesiam sua consuetudinem ingressum fecerint. Et sacrificio suo, confessionibus finitis si nondum sit perfectum officium chori, in ipsum redeant.

8 Sexto, tenet consuetudo aliquot dies absentie ultra tres menses ad peregrinationem aliquam insignem faciendam, & in quibus distributiones conceduntur. Quia hæc est causa cedens in cultum Dei speciale, & deuotionem excitat. Sic Alex. Monet. 2. p. quæst. 13. n. 46. esto contra videatur sentire, quæst. 6. num. 51. Neque obstat sacra Congregationem dixisse Canonicos deuotionis causa peregrinantes, & visitantes aliquas Ecclesias, non lucentur distributiones quotidianas non obstantia aliqua in contrarium consuetudine. Sic refert decimum Garzia 3. p. cap. 2. n. 394. Non, inquam, obstat. Quia debet explicari de consuetudine ante Concilium introducta, & absque legitima causa. Secus de quadragenaria, & ex legitima causa introducta, post Concilium vt placet Zenedo collect. iuris ad 6. decret. 3. p. collect. 15. n. 7. Azor. lib. 7. cap. 7. quæst. 5. Et 6. Carol. Macig. cap. 7. n. 139. In supradict. decret. cap. unico de cler. non resident. in 6. & in Concil. Trident. sess. 24. cap. 12. non reprobatur consuetudo dandi distributiones quotidianas iis, qui tempore determinato absunt, sed iis, qui perpetuo absunt.

9 Septimo, valet consuetudo, qua in aliquibus Ecclesiis conceditur iubileum absentie iis, qui quadraginta annos Ecclesie inferuerunt: quia ex legitima causa introduci potest. Nam ex parte Ecclesie introduci potest in signum gratitudinis pro tam continuo, & perseveranti seruitio. Ex parte beneficiorum, vt speiulationis ad inferendum continuò excitentur: hæcque lex à muneribus ff. de muneribus: vbi veterani milites à muneribus personalibus excusantur. Poterit ergo pati Ecclesia ad horum exemplum suos veteranos milites Ecclesie non tot labores subire, neque tot periculis exponi, ac exponuntur sæculi milites, quoniam excusari legitima consuetudine possunt. Quia sufficit laborasse tanto tempore in obsequium Ecclesie, quæ pia mater est, & in suos filios se gratiore vult ostendere. Adde, hos tanquam seorsus reputandos esse. Si igitur senibus septuagenariis conceditur & bene Bonacina disp. 2. quæst. 3. p. 6. num. 16. privilegium percipiendi fructus, & distributiones in absentia, si consuetudine iuuetur: etiam debet concedi iis, qui quadraginta annis Ecclesie inferuerunt, cum ij regulariter ita sint, & infirmis, & valetudinariis debeant comparari, & ita docet Garzia 3. part. de benef. e. 2. num. 344. Moneta 2. part. de distribut. 9. 7. n. 10. Et quæst. 12. num. 6. Zenedo 3. p. collect. iuris ad 6. decret. collect. 15. n. 8.

10 Octauo, admittenda est consuetudo, qua interessentibus matutinis precibus conceduntur tot distributiones, ac conceduntur presentibus reliquis horis: quia adest iusta causa conuenientie, vt scilicet præbendari ad illius horæ assistentiam, quæ difficilior est, excitentur. Adde horas matutinas medium esse officij. Sic Moneta de distribut. 2. part. quæst. 12. Holseda 1. p. de incompatibil. benef. cap. 17. num. 11. Azor. 2. p. lib. 7. cap. 7. q. 6. Bonacina disp. 2. quæst. 5. p. 6. n. 14.

11 Nono, consuetudine introduci potest, vt obligationi chori satisfacias, si per alium assint. Quia hæc obligatio assistendi perobaliter choro non est orta ex iure nature, sed ex præscripto Ecclesie, cap. unico de cleric. non resident. in 6. Trident. sess. 24. cap. 12. de Reformatione. Sed ius positium abrogari potest consuetudine legitime introducta, cap. fin. de consuetudine, & docent omnes. Ergo, Secundo, privilegium concedi potest, vt choro satisfacias inferuendo per alium, vt videre est in coadiutoris, quæ quotidie conceduntur. Sed quicquid conceditur privilegio, obtineri regulariter potest consuetudine, quæ vim privilegij habet. Tertio, posita hac consuetudine nullam Ecclesia damnari sequitur, cum non priuatur debito ministro. Quarto, quia in pluribus Italie Ecclesiis sic est receptum, vt refertur Bonacin. disp. 2. quæst. 1. p. 5. Et quæst. 3. p. 6. num. 17. Ergo, Et ita tenet ipse ibi cum Moneta 2. part. quæst. 12. num. 48.

Beroio. quæst. 114. Carol. Macig. cap. 67. num. 8. Azor. lib. 10. cap. 11. quæst. 6. Petrus Nauar. 2. de restit. cap. 2. num. 17. Lessio lib. 2. cap. 34. dub. 33. num. 185. Neque obstat textus in cap. unico de cler. non resident. in 6. & in Trident. sess. 24. cap. 12. de reformatione. quibus obligantur beneficiati per se diuina officia obire, neque aliis nisi interessentibus conceduntur distributiones, qualiter in contrarium consuetudine reprobata. Non, inquam, obstat. Quia vt sæpe dictum est, reprobantur ibi consuetudines ante Concilium, non quæ post Concilium ex legitima causa fuerint introductæ.

12 Decimo, eisdem rationibus firmari consuetudine potest, vt præbendari sibi ipsi officia suppleant, & vnus pro alio assistat tempore, quo ipse obligatus non est officia assistere, secus verò si ipse obligatus esset assistere. Quia tunc sua præsentia non potest alterius præsentiam supplere: quia defraudatur Ecclesia assentia vnus ministrum. In hoc tamen, & præcedenti casu spectanda diligenter est causa, ob quam consuetudo aduersus legem fuerit introducta, & quia raro rationabilis, & iusta esse potest.

13 Undecimo, consuetudine obtineri potest, vt non solum fructus, sed etiam distributiones primi anni concedantur hæredibus defuncti, & quidem de fructibus est certum ex Extrinsecis, suscepi regimini de elect. & tradit Azor. lib. 7. cap. 7. quæst. 6. Moneta 2. p. quæst. 12. num. 67. Bonac. disp. 2. quæst. 5. iunct. 6. num. 12. De distributionibus autem sic probat. Quæ est iusta causa hanc consuetudinem introducendi, tempore vt Canonice recens hanc in suum antecessorem exerceat misericordiam.

Dices, in cap. unico de cler. non resident. n. 6. & in Trident. sess. 24. cap. 12. reprobatur, vt irrationabilis consuetudo percipiendi distributiones in absentia: non tamen reprobatur consuetudo percipiendi fructus. Ergo consuetudo percipiendi fructus præualere potest, non tamen consuetudo percipiendi distributiones. Sic Bonacina disp. 2. quæst. 5. p. 6. n. 11. Respondet neque distributiones, neque fructus in absentia illegitime percipi posse: fructus enim percipi non possunt licite, esto valide percipiuntur. Distributiones, neque valide, neque licite percipiuntur, & sic vtraque consuetudo percipiendi, inquam in absentia illegitime fructus, & percipiendi distributiones in supradictis textibus reprobatur. Sed non obstante hac reprobatione præscribi consuetudine potest, ius percipiendi fructus in absentia, cum absentia ex honesta causa procedat. Ergo etiam presentibus potest consuetudine ius percipiendi distributiones. Adde in supradicto casu hæredes defuncti non lucentur distributiones, sed ipse Canonicus recens illas hæredibus defuncti lucentur, quod nullo textu prohibetur est.

14 Duodecimo, consuetudine præscribi potest, non esse obligatos Canonicos Matutinis interesse, cum hora inemptissima, videlicet media nocte dicuntur. Etiam si ad principium noctis dicantur, audio in multis Ecclesiis vigere consuetudinem, non esse obligatos interesse. Quia cum ordinari Canonicis Cathedralis delicatæ complexionis sint, ob eorum valentium conseruandam poterit introduci consuetudo excusandi ad horas tam incommode inferuentie. Est enim rationabilis causa; siquidem per mansuetos, aliisque inferiores ministros sufficienter choro prouidentur. Sic docet Garzia 3. p. de beneficiis cap. 2. n. 326. Garzia, n. 35. in fine, in contrarium. Quia respondet non aliter à principio Concilium esse receptum.

15 Decimotertio, introduci potest consuetudo, & ferè in omnibus Hispaniæ Ecclesiis est introducta, vt Canonicis assistentibus grossam, seu præbendam fructus assistendo choro paucis diebus in anno, vel vna hora singulis diebus. Quia hæc consuetudo non est contraria dispositioni Concilij. Siquidem non tollit quominus fructibus acquisitis priuari possit Canonicus, si in reliqua parte anni non residerit. Garzia 3. p. de benef. cap. 2. num. 330. Numquam tamen credo introduci posse consuetudinem, vt lucentur distributiones reliquarum horarum ij, qui vna tantum hora assistunt. Quia non se mihi offert iusta, & rationabilis causa huius introductionis. Cum hæc introductio diminuat diuinum cultum, & remissionem, relaxationemque foueat. Sic Bonac. disp. 2. quæst. 5. part. 6. num. 10. cum Grassis 2. p. lib. 3. cap. 15. Moneta 2. p. quæst. 3. num. 50. Idem à fortiori censio de illa consuetudine, vel potius corruptela, qua distributiones conceduntur iis, qui in principio, vel in fine horæ assistunt, etiam ad reliquas partes absentes fuerint.

16 Decimoquarto, sustinenda videtur consuetudo, quarendantibus ex aliquo negotio Ecclesie vtili conceduntur duo, vel tres dies vacationis, vt possint quiete ex itinere, sarcinulis componere, & vires assumere ad chori assistentiam, est enim hæc causa rationabilis iustitiae, & distributiones concedendi. Cum hoc iustitiam in utilitatem Ecclesie cedat, cuius causa præbendarius defatigatus fuit: si que alij ad inferuendum Ecclesie incitantur. Adde illo tempore pro absente habendum esse, ex leg. ab hostibus, vltimo in fin. ff. ex quibus cau. ma. Moneta, de distributionibus 2. p. quæst. 12. num. 49. Et q. 5. n. 40. Grassis 2. p. de distribut. lib. 2. cap. 15. n. 11. Zenedo 3. p. collect. iuris collect. 15. num. 7. Bonacina distributione 2. quæst. 5. iunct. 6. num. 20.

Quod

Quod dictum est de reuerente ad icinere, dicendam est de profecturo ad illud, concedi ex consuetudine illi posse duos, vel tres dies pro itinere preparatione. Quia sic ad viam repantur necessarii, & dum quis se ad viam preparat, censetur in illa esse. *intra legem, qui mittuntur, §. similiter, & ibi glossa in verbo agere, ff. ex quibus causis maior, & ex leg. Legato. ff. de legato, in quibus probatur legatum censeri in legatione, dum se preparat, vt proficitur, & notauit doctissimus Menochius lib. 2. de Arbitrar. cas. 33. in fine.*

17. Seclusa vero consuetudine prudentis arbitrio pensandam est, quot dies absentia tam profecturo, quam reuersuro debeant concedi, secundum personarum, rerum, & negotiorum qualitates, vt bene ex Baldo alique Doctotibus probat Menochius supra, forte iter breue est negotiumque non difficile, vt solum vnus dies recreationis, vel preparationis sufficiat.

18. Decimoquinto: consuetudo, quae in aliquibus Hispaniae Ecclesiis viget, vt prebendati singulis mensibus vnum, vel duos dies vacationis assumant, pro consone barba, & in eis distributiones lucrunt, mihi non probati. Quia non videtur ex causa iusta, & rationabili introduci posse, cum breui tempore huic necessitati satisfieri possit absque absentia chori, & diminutione diuini cultus. Docet Garzia 3. p. cap. 2. num. 245. cum Alexand. Moneta 2. p. quest. 13. n. 45. Aduersus Nauarum de orat. cap. 5. n. 21. & cap. 21. num. 64.

19. Sed inquires? An econtra possit consuetudine introduci, vt interessentes diuinis officiis nullas distributiones lucrunt? Ratio difficultatis est; quia aduersus ius naturale introduci non potest consuetudo, sed de iure naturali debetur ei, qui aitari feruere potest de aitari viuere. Ergo introduci non potest negatio distributionis ei, qui ex obligatione diuinis assil. Sic Tusch. de cl. 14 n. 4.

Ceterum omnino affirmandum est consuetudine introduci posse, vt nullas acquirant distributiones interessentes diuinis. Sic docuit Azor. 2. p. lib. 7. c. 7. g. 5. ad finem. Moneta, 2. p. quest. 12. n. 43. circa medium. Bonacina, disp. 2. quest. 5. p. 6. num. 21. Ratio est, quia stare optime potest obligatio assistendi choro absque distributionum concessione, si abunde haec obligatio compensatur fructibus beneficii in fine anni concessis. Ergo haec consuetudo non est contra ius naturale. Ergo introduci potest. Aduerito tamen facta distributionum diuisione, & constitutione qua cauetur interessentibus distributiones deberi, censetur sustinendam non esse consuetudinem, quae interessentes supradictas distributiones negaret. nisi ad summum pro aliquo determinato, breuique tempore. Motus: quia non se mihi iuste iusta, & rationabilis causa talem consuetudinem introducendi: cum cedat talem consuetudo in diminutionem diuini cultus, ob cuius augmentum Concilium distributiones, concedit, & exhortatur Praelatos, vt saltem tertiam partem beneficiorum in has distributiones conuertant.

Dixi, nisi pro aliquo determinato, breuique tempore. Quia tunc videtur compensari posse illa denegatio, casu quo pro alio tempore distributiones augeantur; quia pro illo tempore diligentius choro inferuntur: & sic quod in vna parte derahitur, in alia compensatur.

Si autem consuetudo introducat, vt nullus infirmus, vel in negotiis Ecclesiae impeditus distributiones lucrunt, valida erit talem consuetudo. Quia adest rationabilis causa illius introductionis, scilicet ne diuinus cultus diminuat, & omnes ad assistendum excitentur. Sic Hofeda, de incompat. benef. quest. 17. num. 19. Moneta, 2. p. quest. 12. num. 40. Carol. Macig. de hor. can. c. 7. num. 30. Garzia, 3. p. c. 2. num. 361. Vbi refert factam Congregationem in hac verba declarasse. *Consuetudo in aliqua Ecclesia introducta, vt Canonici infirmi fructus tantum sua prebenda, non distributiones quotidianas percipiant, si legitime praescripta sit, tollit constitutionem: praescribitur autem spatio quadraginta annorum. In refert Garzia supra.*

20. Hinc à fortiori constat validam esse, & firmam eam consuetudinem, qua cauetur non reputandum esse infirmum, nec talem lucrat distributiones, cum, qui extra ciuitatem existit, vel domo exit, neque ad Ecclesiam accedit, vel qui Capitulum de sua infirmitate certum non facit. Quia consuetudo haec nititur ultra rationem superius assignatam in vitandis fraudibus, quae sine dubio facilius contingerent, si prebendatis ob infirmitatem à choro excusatis permitteretur liberè domo egredi, & per ciuitatem euagari. Quocirca Garzia refertens alios, 3. p. c. 2. num. 435. exstimat hanc consuetudinem, & statum non contrarie text. inc. vnico de clericis non residentibus in 6. In quo infirmis conceduntur distributiones; sed illum textum ita declarandum, & limitandum, vt intelligatur de infirmis domo non exentibus. At credo hanc limitationem contrariam esse illius textus dispositioni. Quia hic textus omnibus verè infirmis hanc prerogatiuam concedit. Ergo consuetudo limitans ad infirmos domi manentes ex parte derogat supradictae constitutioni. Sicuti derogat consuetudo, qua cauetur, ne reputetur infirmus ab ens ratione infirmitatis, si cum pium è domo exit non se Ecclesiae praesentet: Et sicuti derogat, ad absentiam, de cler. non resid. consuetudo, vel statum, quo cauetur, ne familiares Episcopi tanquam praesentes numerentur, nisi determinato tempore electi fuerint, vel pro aliquo determinato tempore. Nullam

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars II.

enim in his casibus differentiam inuenio, quidquid contra sentiat Garzia supra. Verum etsi haec consuetudo contraria sit supradictae dispositioni, illam tamen derogare potest, si quadragenario sit praescripta.

Aduertit tamen Garzia, & bene dicto c. 2. num. 437. consuetudinem praescriptam, ne infirmi, vt tales reputentur, si domo exeant, non debere intelligi de infirmitate, & noteria laborantibus, qualis est prodagra, paralytis. Quia durum esset hos arctare, vel ad nunquam exeundum domo, vel ad carendum distributionibus, quae infirmis debentur & conceduntur.

21. Haecque egimus de consuetudine lucrandi distributiones, quae ex beneficiis sunt deductae; si autem de distributionibus; quae ex reatorum valumate donantur interessentibus diuino officio, anniuersariis, & missis loquamur;

Dicendum est nulla consuetudine introduci posse, vt absentes lucrunt distributiones. Ratio est manifesta. Quia aduersus ius naturale praualere non potest consuetudo, quia est irrationabilis, & turpis; sed ex iure naturali debentur haec distributiones, quibus concedunt, & applicant. Cum ergo solum interessentibus applicent, illis solis debentur. Et ita ferè in omnibus Hispaniae Ecclesiis vsus obtinuit, vt haec distributiones, neque infirmis, neque in vilicatem Ecclesiae occupatis, neque alia quouis legitima causa impeditis diuidantur, sed solum interessentibus. Supradicta procedunt in legatis relictis pro iis, qui anniuersaria, & mortuaria celebrant. At si sub nomine communitatis legatum relictum sit, scilicet tali Capitulo, & Ecclesiae diuina celebrantur tunc consuetudine praescribi potest, vt non solum interessentibus officium, sed etiam inter eos, qui absunt, diuidantur. Quia non est talis diuisio contraria intentioni reatorum. Sic aliis relatis. Moneta, 2. p. de distribut. quest. 2. num. 22. & 24. Bonacin. disp. 2. de hor. can. quest. 5. punct. 6. n. 8.

§. XIII.

An absens à choro distributiones lucreris: Si alij Canonici quibus distributiones absentium competunt, tibi donent, remittant, vel transigant.

1. Quid sit donatio, remissio, & transactio.
2. Si tibi donentur distributiones ab illis Canonici, qui illas possident, poteris licite tenere, dummodo sint data omnino liberaliter.
3. Quid si Capitulum, antequam diuidantur distributiones, tibi donet: credo inualidè donare.
4. Si Canonici distributiones sibi applicandas tibi remittant, inualida est remissio.
5. Probat supradicta intelligi de remissione de distributionum acquirendam, non acquirarum.
6. Probabilius est de omnibus in. l. ligi.
7. Licite est transactio de distributionibus sub dubio debitis.

1. Donatio illorum est, quae in tua sunt potestate, & dominio. Remissio illorum, quae tibi debentur, & ad quae habenda ius habes. Transactio est compositio super debito dubio, & incerto. Transis enim & recedis ab actione exigendi debitum integre, eo quod tibi pars aliqua soluat. Collusio est mutua debitorum remissio, seu donatio. His positis.

2. Dico primò. Si tibi donentur distributiones amissa ab his Canonici, qui illas possident, poteris illas licite & valide retinere. Quia Concilium non prohibuit donationem propriam, sed remissionem, vel collusionem. Ita Moneta de distributionibus 3. p. q. 5. num. 6. Nauar. de orat. miscell. 59. num. 4. & consilio 5. de cler. non resident. Suarez, tom. 2. de relig. lib. 4. c. 30. num. 17. Bonacin. disp. 2. de hor. can. quest. 5. p. 7. §. 2. Hoc tamen intelligendum est, dummodo sint data omnino liberaliter: alias non est vera donatio. Quare si ex aliqua conuentione, vel recem vel cum Capitulo celebrata concedantur, vt potest contingere; si Capitulum tradat tuas amissas distributiones interessentibus, ea conditione, vt ipsi eas tibi reddant; vel tibi tradat, & tu interessentibus concedas ea conditione, vt ipsi tibi restituant, nulla est tunc donatio, neque acceptas distributiones retinere potes. Quia ex iusta, & iniqua obligatione imposita illas accipis. Sic Nauar. Moneta, & Bonac. supra.

Norantet dixi, si tibi donentur distributiones amissa, ab iis Canonici, qui illas possident. Nam ante possessionem non habent, quid donent nisi ius ad illas habendas; cuius donatio est proprie distributionum remissio, quae à Concilio prohibetur. Illas autem possident, eo ipso, quo sint distributae à Capitulo, & interessentibus assignatae, esto apud thesaurarium remaneant. Quia tunc remanent apud ipsum non tam nomine Capituli, quam nomine singulorum Canonicorum.

3. Sed quid si Capitulum antequam diuidantur distributiones, mandet tibi amissas donare? Poterisne illas accipere? Ratio difficultatis est. Quia in Concilio sola remissio, non donatio videtur prohibita: Sed haec non est proprie remissio, sed donatio, quia est rerum, quae à Capitulo possidentur. Ergo.

E Nihilom